

Informacja dotycząca ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1300 z późn. zm.).

Podstawowe informacje.

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna (oznacza to egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych, albo postępowanie upadłościowe, w toku które w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie otrzymano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych). Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika lub braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.
2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów:
 - do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia,
 - jeżeli uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia,
 - jeżeli posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.
3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli **dochód rodziny w przeliczeniu na osobę** nie przekracza kwoty **900 zł** (art. 9 ust. 2 ustawy) zwaloryzowanej zgodnie z ust. 2c-2f. Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego , począwszy od okresu świadczeniowego rozpoczynającego się od dnia 1 października 2023 roku świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli **dochód rodziny w przeliczeniu na osobę** nie przekracza kwoty **1209 zł** (art. 9 ust. 2 ustawy).
4. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2 , o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie (art. 9 ust. 2a ustawy). W przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona zgodnie z ust. 2a, jest niższa niż 100 zł, świadczenie to nie **przysługuje**.
5. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak **nie większej niż 500 zł** na osobę uprawnioną.

Warunki uzyskania świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują **na wniosek** osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Wniosek **składa się** w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.

Wniosek można również składać drogą elektroniczną poprzez:

- portal usług elektronicznych ZUS,

- bankowość elektroniczną,
- portal informacyjny – usługowy Emp@tia,
- profil zaufany.

Do prawidłowo wypełnionego wniosku o świadczenie z funduszu alimentacyjnego należy dołączyć odpowiednio:

- 1) zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647 z późn. zm.), dotyczące każdego członka rodziny;
- 2) zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy;
- 3) umowę dzierżawy, w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej;
- 4) umowę zawartą w formie aktu notarialnego, w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną;
- 5) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną, odpis postanowienia sądu o zabezpieczeniu powództwa o alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną, lub odpis protokołu zawierającego treść ugody sądowej lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną;
- 6) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani wyrokiem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny;
- 7) w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd:
- 8) zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą;
- 9) dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu;

10) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany - w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy;

11) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu - w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy;

12) zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji alimentów zawierające informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonego świadczenia alimentacyjnego albo oświadczenie o bezskuteczności egzekucji alimentów;

13) kartę pobytu, w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy w związku z okolicznościami, o których mowa w [art. 186 ust. 1 pkt 3](#) ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016r. poz. 1990, 1948 i 2066 oraz z 2017r. poz. 60 i 858), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;

14) inne dokumenty i oświadczenia potwierdzające spełnienie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego będącego przedmiotem wniosku.

W przypadku gdy okoliczności sprawy mające wpływ na prawo do świadczeń wymagają potwierdzenia innym dokumentem podmiot realizujący świadczenia może domagać się takiego dokumentu.

Pojęcie rodziny w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

"**Rodzina**" - oznacza odpowiednio następujących członków rodziny: rodziców osoby uprawnionej, małżonka rodzica osoby uprawnionej, osobę z którą rodzic osoby uprawnionej wychowuje wspólnie dziecko, pozostające na ich utrzymaniu dzieci w wieku do ukończenia 25 roku życia oraz dziecko, które ukończyło 25 rok życia otrzymujące świadczenia z funduszu alimentacyjnego lub legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, o którym mowa w przepisach o świadczeniach rodzinnych, a także osobę uprawnioną.

Do członków rodziny nie zalicza się:

- dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego,
- dziecka pozostającego w związku małżeńskim,
- rodzica osoby uprawnionej zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz.

W przypadku gdy osoba uprawniona jest wychowywana przez oboje rodziców, do składu rodziny nie wlicza się małżonka zobowiązanego tytułem wykonawczym do alimentów na rzecz dziecka.

Komu nie przysługują świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego **nie przysługują**, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej

- zawarła związek małżeński.

Definicję instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie określa art. 2 pkt 6 ustawy zgodnie, z którym instytucję zapewniającą całodobowe utrzymanie - oznacza to dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, a także szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatne pełne utrzymanie.

Termin i tryb realizacji złożonego wniosku.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela, nie wcześniej niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu.

Okres świadczeniowy trwa od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy są przyjmowane **od dnia 1 sierpnia danego roku, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lipca danego roku.**

- W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do tego świadczenia oraz wypłata świadczenia przysługującego za miesiąc październik następuje do dnia 31 października.
- W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami od dnia 1 września do dnia 30 września danego roku, ustalenie prawa do tego świadczenia oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do dnia 30 listopada tego roku.
- W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami od dnia 1 października do dnia 31 października danego roku, ustalenie prawa do tego świadczenia oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do dnia 31 grudnia tego roku.
- W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami od dnia 1 listopada do dnia 30 listopada danego roku, ustalenie prawa do tego świadczenia oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do dnia 31 stycznia następnego roku.
- W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami od dnia 1 grudnia danego roku do dnia 31 stycznia następnego roku, ustalenie prawa do tego świadczenia oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do ostatniego dnia lutego następnego roku.

Wnioski składane od lutego będą podlegać rozpatrzeniu na bieżąco.

Tryb odwoławczy.

Od decyzji administracyjnej przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu, za pośrednictwem Burmistrza Pasłęka.